

Adnan TÜRKDAMAR
İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşaviri

Sivil Savunma Yönetiminin ve Politikasının Değişimi

(Sivil Savunma'dan - Afet ve Acil Durum'a)

Sivil savunma savaş ve her türlü afeti kapsadığından devlet ve vatandaş için hayati öneme sahiptir. Milli birlik ve milli güvenlik açısından da hassas bir konudur. O nedenle yönetim örgütlenmesinin, planlamasının ve uygulanan politikaların taşıdığı öneme uygun olması gerekir.

Bu makalede önce İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü'nün tarihçesini, zaman içerisinde şartlar ve ihtiyaçlar gereği kendisini geliştirip yenilemesini, daha sonra Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün kuruluşunu ve son olarak, benzer hizmetleri yürüten kurumların tek çatı altında toplanması ihtiyacının, 9. Kalkınma Planı, orta vadeli program ve 60. Hükümet Programında sunulmasını tespit edip; Afet ve Acil Durum Başkanlığının kurulması ile gelen yenilikleri inceleyeceğim.

Sivil Savunma

Düşman saldırılarına karşı halkın can ve mal kaybının en az seviyeye indirilmesi, hayati önem taşıyan her türlü resmi ve özel tesis ve kuruluşların korunması ve faaliyetlerinin devamını sağlayacak

iyileştirmenin yapılması, savunma gayretlerinin halk tarafından en yüksek seviyede desteklenmesi ve halkın moralini yüksek tutmak için alınacak her türlü silahsız koruyucu ve kurtarıcı tedbir ve faaliyetlerdir.

Sivil Savunma Yönetimi

Ülkemizdeki ilk sivil savunma tedbirleri 1928 yılında Genelkurmay Başkanlığı tarafından çıkarılan "Cephe Gerisi-

nin Havaya Karşı Müdafaa ve Muhafazası Talimnamesi" ile belirlenmiş ve buna dair hizmetler Genelkurmay Başkanlığı'nca yürütülmüştür.

1938 yılında yürürlüğe konulan 3502 sayılı "Hava Taarruzlarına Karşı Korunma Kanunu" ile yeniden düzenlenen sivil savunma hizmetleri İçişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Seferberlik Müdürlüğü ile il seferberlik müdürlükleri tarafından yürütülmüştür.

İçişleri Bakanlığının ana hizmet birimlerinden biri olan Sivil Savunma Genel Müdürlüğü; 1959 yılında yürürlüğe konulan “Sivil Savunma Kanunu” ile “Sivil Savunma İdaresi Başkanlığı” adıyla kurulmuş ve teşkilatlanmıştır.

1985 yılında çıkarılan “İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” ile “yangından korunma ve önleme tedbirlerini, itfaiye teşkillerinin standartlarını tespit etmek, personelini eğitmek, teşkillerini denetlemek ve koordinasyonu sağlamak” konusundaki görevleri de bünyesine alarak “Sivil Savunma Genel Müdürlüğü” adını almıştır.

Mevzuat, Araç - Gereç, Personel

12 adet Kanun, 6 adet Tüzük, 2 adet Nizamname, 19 adet yönetmelik, 17 adet Yönerge, 1 adet Genelge, 2 adet direktif, 6 adet plan, 2 adet Talimat, 9 adet NATO Mevzuatı, 8 adet tutanak, 2 adet AB Konsey Kararı, 5 adet BM Mevzuatı, 12 adet Protokol mevcuttur.

Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, merkez teşkilatının yanında taşrada; seksen bir il müdürlüğü, yetmiş il arama ve kurtarma ekibi, on bir arama ve kurtarma birliği, üçyüz dört ilçe müdürlüğü, yüz elli dokuz ilçe sivil savunma memurluğu ve kurum ve kuruluşlarda görevli sivil savunma uzmanları olmak üzere

toplam 3285 personel ile hizmetlerini yerine getirmektedir.

Arama ve kurtarma birlik ve ekiplerinde mevcut iki bin altı yüz kadroda, enkazda, çığda, dağda, arazide, su altı ve su üstünde arama ve kurtarma ile kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer (KBRN) maddelerinin tespit ve arındırılması, arama köpeği eğitimi gibi değişik branşlarda profesyonel olarak eğitilmiş 1347 personel görev yapmaktaydı.

Arama ve Kurtarma Birlik ve ekiplerinde yüz yetmiş dört adedi kurtarma aracı, oniki adedi ambulans, otuziki adedi sertifikalı arama köpeği için on adedi köpek nakil aracı, iki adedi dekontaminasyon aracı olmak üzere toplam; dört yüz elli beş adet araç bulunmaktaydı.

Tatbikatlar, Yükümlüler, Gönüllüler, Seferberlik ve Planlar

Sivil savunma teşkilatıyla diğer kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum örgütleri arasında koordinasyon ve işbirliğini geliştirmek, aynı zamanda afetlere karşı duyarlı ve bilinçli bir toplum oluşturmak amacıyla son beş yılda toplam elli üç ilimizde, sivil savunma tatbikatları gerçekleştirilmiştir.

Afetlerle mücadelede, yükümlülerin ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğinin yanında, sivil toplum örgütleriyle işbirliği-

Ülkemizde acil durum yönetimi yetkisinin, ilçelerde kaymakam, illerde ise valilerde olduğu, bu makamların tek sorumlu olmaları ve il ve ilçedeki tüm kamu kurumlarının amiri olmaları nedeniyle yeni kurum oluşturmada bir yetki ve eşgüdüm sorunu yaşanmamayacağı düşünülmektedir.

ne de özel önem verilmiştir. “Gönüllülerin Sivil Savunma Hizmetlerine Katılma Esasları Yönergesi” “ kapsamında ülke genelinde faaliyet gösteren on yedi, illerde faaliyet gösteren yüz iki gönüllü kuruluş ile protokol yapılarak; eğitim çalışmalarıyla görev ve tatbikatlarda birlikte hareket edilmiştir.

Özellikle savaş durumunda hayati önemi haiz her türlü resmi ve özel tesis ve kuruluşların korunması ve faaliyetlerinin sürdürülmesi acil tamir ve ıslahı, savunma gayretlerinin sivil halk tarafından azami surette desteklenmesi, cephe gerisi maneviyatının korunması görevlerine ilişkin seferberlik planları barıştan itibaren hazırlanmakta ve güncel, her an uygulamaya hazır halde bulundurulmaktadır.

Uluslararası İlişkiler, Eğitim, Arama ve Kurtarma Birlikleri

Sivil Savunma Genel Müdürlüğü uluslararası alanda Birleşmiş Milletler (BM), Avrupa Birliği (AB), NATO, Avrupa Akdeniz İşbirliği (EUROMED), Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ), Karadeniz İnisiyatifi (Kİ), İNSARAG, UN-OCHA ve JICA gibi küresel ve bölgesel oluşumların düzenlediği seminer, panel, tatbikat ve diğer faaliyetlere aktif bir şekilde katılarak edindiği tecrübeleri ve bilgi birikimini paylaşmış, uluslararası seminerlere ev sahipliği yapmıştır.

Gerek Avrupa Birliği ve aday ülkeler, gerekse NATO bünyesindeki sivil korunma toplantılarında ülkemiz Sivil Savunma Genel Müdürlüğüne temsil edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının kurulması ile yepyeni bir dönem başlamıştır. Bu dönem doğal olarak çeşitli sıkıntıları beraberinde getirmiştir.

1960'dan beri sivil savunma eğitimi veren ve alanında ülkemizde tek olan Sivil Savunma Kolejinde, kuruluşundan bu güne toplam beş yüz yetmiş altı adet kurs açılmış ve toplam 26.246 katılımcıya eğitim verilmiştir.

Marmara ve Bolu - Düzce depremlerinden sonra, Bakanlar Kurulunun 586 sayılı kararı ile 27 Aralık 1999 tarihinde yürürlüğe konulan "Sivil Müdafaa Kanunu ile Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname" ile her biri 120 personel den oluşan Adana, Afyon, Ankara, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, İstanbul, İzmir, Sakarya, Samsun ve Van illerinde de sivil savunma arama ve kurtarma birlikleri, arama ve kurtarma birliği kurulmayan 70 ilde ilin büyüklüğüne göre 10, 20 ve 30 kişilik sivil savunma arama ve kurtarma ekipleri kurulmuştur.

Arama ve Kurtarma Birlik ve Ekipleri bu güne kadar toplam 2627 olaya müdahale ederek, 4008 kişiyi sağ olarak kurtarmış ve 2872 insanımızı ise ölü olarak çıkarmışlardır.

Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğünün Kurulması

23 Kasım 1999 tarihli "Marmara Depremi Acil İnşa Projesi" için Dünya Bankası ile yapılan Anlaşmanın 1. maddesi 1. fıkrası, EMAT'ın tanımını vermektedir. Bu tanıma göre EMAT; bu anlaşmanın 3. sayfası. S Programı, A Bölümü, 5. paragrafta tanımlanan Türkiye Acil Yönetim Ajansıdır.

Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü, 588 ve 600 sayılı K.H.K'lerle 22 /11/1999 tarihinde kurulmuştur. Bir genel müdür, iki genel müdür yardımcısı, dört daire başkanı, otuz iki memur toplam otuz dokuz personelli bu Genel Müdürlüğün görevleri dört başlıkta toplanmıştır:

1- Kamu kurum ve kuruluşlarında acil durum yönetimi merkezlerinin kurulmasını sağlamak, çalışma esaslarını belirlemek ve bu merkezler arasında koordinasyonu sağlamak.

2- Acil durum yönetimini gerektirecek olayların önlenmesi ve zararların azaltılması için kurum ve kuruluşlarca gerekli önlemlerin alınmasını, planların hazırlanmasını ve bilgi bankalarının kurulmasını izlemek ve değerlendirmek.

3- Acil duruma geçilen hallerde kamu ve özel sektöre ait her türlü kara, deniz ve hava taşıtları ile kurtarma ve yardım araç ve gereçlerinden yararlanılmasında koordinasyon hizmetlerini yürütmek.

4- Acil durumlarda yardım sağlayan gönüllü kuruluşlar ve kişiler için teşvik edici düzenlemeler yapmak ve yardım malzemelerinin teslim alınması sevk ve idaresinde koordinasyon sağlamak.

Kurulmasından kapanmasına kadar onyıllık yıllık sürede, toplam 578 olayda koordinasyon, izleme ve bilgilendirme görevi yapmıştır. Olaylara örnek verecek olursak: deprem, sel, gemi batması, tren kazası, orman yangını, zehirli atık yüklü geminin iade işlemleri, heyelan, köy yangını, minibüs ve tanker patlaması, maden ocağı göçüğü ve kuş gribi salgını alanlarında koordinatörlük görevini yerine getirmiştir.

İçişleri Bakanlığı Stratejik Planı, Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program, Hükümet Programı, Başbakanlık raporu

İçişleri Bakanlığı 2010-2014 stratejik Planında Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ile ilgili 13 başlık belirlenmiştir. Bunlar, Taşra Teşkilatının tahkim edilmesi (Birlikler, İl ve İlçe Müdürlüklerinin güçlendirilmesi, eksiklerin tamamlanması), personel kalitesinin yükseltilmesi, eğitim standartlarının belirlenmesi, afetlere karşı toplum duyarlılığının artırılması için sivil toplum örgütleri ve gönüllülerle işbirliğinin artırılması, AB Sivil Korunma Mekanizmasına üye olunması, uluslararası örgütlerle işbirliğinin geliştirilmesi olarak özetlenebilir.

9. Kalkınma Planında afet yönetimi konusunda kamu kurum ve kuruluşları arasında yetki ve görev karmaşasının giderilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Kurumlar Arası Yetki ve Sorumlulukların Rasyonelleştirilmesi başlığı altında; "... başta afet yönetimi olmak üzere bazı sektörel ve tematik alanlarda kamu kurum ve kuruluşları arasında yetki ve görev karmaşasına rastlanmaktadır. Devletin değişen rolüne uygun olarak ...kurumların asli görevlerini yerine getirmelerinin sağlanacağı..." vurgulanmaktadır. 2010-2012 Orta Vadeli Programda 4. Program Dönemi Geliş-

me Eksenleri Kamu Hizmetlerinde Kalite ve Etkinliğin Artırılması altında Kurumlar arası Yetki ve Sorumlulukların Rasyonelleşmesi başlığı altında "Kamu kurum ve kuruluşlarının asli görevlerini yerine getirebilmeleri için görev ve yetkileri ile teşkilat yapıları arasında uyum sağlanması, işlevi kalmamış birimlerin kapatılmasından" bahsedilmekte ayrıca "afet yönetiminin bütüncül bir yapıya kavuşturularak mevzuatın gözden geçirilmesi sağlanacaktır" denmektedir.

2007 yılı 60. Hükümet Programında; "Hükümetimiz bu dönemde doğal afetlere karşı risk yönetimi yaklaşımı ile köklü bir dönüşüm programı uygulayacaktır.

Afet anı ve sonrasında acil müdahale ve yardımın zamanında ve etkin bir şekilde ulaşması için merkezde tek elden koordinasyon sağlanacak; acil müdahale ve yardımların doğrudan yerel yönetimler eliyle yapılmasına imkan verecek yapılar oluşturulacaktır.

Başbakanlık Raporunda ise, afet yönetim döngüsü içinde Bayındırlık Bakanlığı'ndan, Ulaştırma Bakanlığı'na; Dışişleri Bakanlığı'ndan Adalet, Orman ve Çevre, Tarım ve Köyşleri Bakanlıklarına; Hazine Müsteşarlığı'ndan sivil toplum kuruluşlarına, TOKİ'ye kadar bir çok kuruluş yer aldığından sağlıklı bir koordinasyon ancak müsteşarlık tarzı güçlü bir örgütlenmeyle sağlanabileceği, kurumsal hafızanın ve kurumsal gen zincirinin muhafazası yönünden -Sivil Savunma Genel Müdürlüğü'nün sivil savunma ve sivil korunma genel müdürlükleri adı altında ikiye ayrılarak-Sivil Korunma Genel Müdürlüğü'nün ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün bağlanacağı müsteşarlık tarzı bir yapılanmanın gerektiği sonucuna varılmıştır.

Ayrıca raporda ülkemizde acil durum yönetimi yetkisinin, ilçelerde kaymakam, illerde ise valilerde olduğu, bu makamların tek sorumlu olmaları ve il ve ilçedeki tüm kamu kurumlarının amiri olmaları nedeniyle bir yetki ve eşgüdüm sorunu yaşanmamayacağı, sorun bir kaç ili etkileyen büyük afetlerde merkezden yönetime ihtiyaç duyulması durumunda ortaya çıkacağı vurgulanmaktadır.

Başbakanlık müfettişlerince hazırlanan rapor mevcut üç genel müdürlüğün müsteşarlık biçiminde örgütlenmesini teklif etmektedir. Sonuçta üç genel müdürlük tek çatı altında birleştirilmiş ancak Müsteşarlık şeklinde değil Başkanlık şeklinde örgütlenmiştir.

Afet Ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (Çok Başlılıktan Tek Çatıya)

Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün kurulması ile oluşan ikili yapıya rağmen Sivil Savunma Genel Müdürlüğü görevlerini yapmaya devam etmiştir.

Ancak Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program ve Hükümet Programında yetki ve görev karmaşasına son verme amacıyla TBMM'nde kabul edilen 29.05.2009 tarihli ve 5902 sayılı kanunla Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü kapatılarak, afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetleri yürütmek üzere, Başbakanlığa bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı oluşturulmuştur.

Bu Kanunla; afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetlerin ülke düzeyinde etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için gerekli önlemlerin alınması ve olayların meydana gelmesinden önce hazırlık ve zarar azaltma, olay sırasında yapılacak müdahale ve olay sonrasında gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmalarını yürüten kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması ve bu konularda politikaların üretilmesi ve uygulanması amaçlanmıştır.

Bu Kanunla; Sivil Savunma Koleji, Afet ve Acil Durum Eğitim Merkezine dönüştürülmüş, İlçe sivil savunma müdürlükleri kapatılmış, İl Sivil Savunma Müdürlükleri yerine İl Özel İdaresi bünyesinde Valiye bağlı İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri kurulmuştur. Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlükleri ise teşkilatı ve personeli ile birlikte bulundukları il özel idaresine devredilmişlerdir. Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan "savunma sekreterliği" ve "savunma uzmanlığı" birimleri kaldırılmıştır.

**"sivil korunma", "risk yönetimi"
"acil durum" "acil durum yönetimi", "hazırlık", müdahale", iyileştirme", "planlama", "senaryo", "tatbikat", "arama-kurtarma", "afet yönetimi" gibi zaman içerisinde gelişen kavramlar tartışılarak içi doldurulur hale getirilmelidir.**

Kanunun 7. maddesine göre; personelleri atama yetkisine sahip, birlik müdürlüklerinin yerlerini belirlemekten Başkanlığın eylem planını hazırlamaya, resmi ve özel kuruluşlarla ilişkileri yürütmekten afet ve acil durumlarda koordinasyon görevlerini haiz güçlü bir başkan söz konusudur.

Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu, Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu, Deprem Danışma Kurulu oluşturulmuştur. Başkanlık Teşkilatı aşağıdaki Birimlerden meydana gelmektedir;

Planlama ve Zarar Azaltma Dairesi Başkanlığı, Müdahale Dairesi Başkanlığı, İyileştirme Dairesi Başkanlığı, Sivil Savunma Dairesi Başkanlığı, Deprem Dairesi Başkanlığı, Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.

Türk İdare Sisteminde alışık olduğumuz olan dikey yapılanmadan vazgeçilerek yatay yapılanmaya geçilmiştir. Böylece Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Şube müdürü ve şef statülerine son verilmiştir. Bakanlığa Bağlılık söz konusu olmadığından da müsteşar ve müsteşar yardımcısı makamları da bulunmamaktadır.

Ayrıca Kanunun 14. maddesiyle çalışma grupları kurulabileceği ve bu kurullar için geçici görevlendirme yapılabileceği 15. maddesi ise Başkanın resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ve üniversitelere araştırma, etüt ve proje yaptırabileceği ve bu hizmetlerin İhale Kanununa tabi olmadığı yeniliğini getirmiştir.

Söz konusu madde ile sel, çığ, deprem, kimyasal, biyolojik ve nükleer afetler, boğulmalar ve yangınlar gibi her çeşit

afette bilimsel ve teknolojik gelişmelerden azami ölçüde yararlanılması gerektiği kabulü ile afet ve acil durum konusunda özel sektörün ve akademik dünyanın çaba ve gayretlerinin artırılması amaçlanmaktadır.

Kanunun 18. maddesi ile ilçe müdürlükleri kaldırılmış, il ve birlik müdürlükleri ise özel idarelere devredilmiştir. En önemli hedefinin koordinasyon olduğu vurgulanan Afet Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın taşra teşkilatından vazgeçerek olası afet ve acil durumlarda koordinasyonu sağlamada sorun çıkarmaması açısından mevzuatta düzenleme yapılmalıdır.

Nitekim İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü yapılanmasının merkezin taşra teşkilatı olmadığı gibi belediye ve özel idareler gibi yerel yönetim olmadıkları bu durumun 3046, 5302, 5216 ve 5215 sayılı Kanunlara uyumlu olmadığı ve kaynak kullanımı ve çeşitli harcamalar konusunda İl Müdürleri ve Özel İdare Genel Sekreterleri arasında yetki çatışmasına yol açtığı şikayetleri söz konusudur.

Kanunun 23. maddesi ile harcamaların çoğu 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerinden istisna

tutulmuştur. Bu düzenleme afet ve acil durumlarda süratli hareket edebilme amacıyla getirilmiştir.

5902 sayılı Kanunun 25. maddesi 5. fıkrası ile bakanlıklar, kurum ve kuruluşlardaki "sivil savunma uzman" ve "savunma sekreterlikleri" kaldırılmış olup bu görevler kurumların idari ve mali işler daire başkanlıklarına bırakılmıştır.

Burada sorun her kurumun ve her amirin sivil savunmaya bakışının farklı olacağı endişesidir. Bu farklı bakış açılarının ülke düzeyindeki sivil savunma yönetiminde uyumsuzluğa yol açma ihtimalinin giderici tedbirler alınmalıdır.

Kanunun 24. maddesi kanunlarda önceki üç genel müdürlüğe yapılan atıfların Başkanlığa yapılmış sayılacağı belirtiltiğinden Başkanlığın kuruluşundan itibaren üç genel müdürlüğün mevzuatının hızla güncellenmesi gerekmektedir. Başkanlıkta bu amaçla mevzuat komisyonu kurulmuş ve çalışmalarını sürdürmektedir.

Üç genel müdürlüğün her birinden başkanlığa alınan personel geçici olarak atanmış ve çalışmaktadırlar. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğünden toplam iki yüz yetmiş

bir personel, İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü'nden elli dört personel, Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğünden toplam otuz iki personel alınmıştır.

Personel sayısından da anlaşılacağı üzere ağırlık afet işlerine kaymıştır. İki yıl içerisinde atamaların tamamlanacağı ifade edilmektedir. Bu bağlamda yapılan sınavda başarılı olan uzmanlar görevlerine başlatılmışlardır.

Üç genel müdürlük personelinin başkanlık çatısı altında toplanmasının muhtemel uyumsuzlukları giderilmekte, çalışma grupları oluşturularak personelin birbirini tanıması hızlandırılmıştır. Ayrıca mevzuatta olmamasına rağmen Başkanın altında ve daire başkanlarının üzerinde bir koordinatör atanmıştır.

İllerde her valinin ve il özel idare sekreterinin sivil savunmaya karşı yaklaşım farklılıklarının da hızla aşılması ve uygulamada birlik sağlanması için çaba gösterilmekte bu amaçla bölgesel toplantılara ağırlık verilmektedir.

5902 sayılı Kanunun 8.maddesi 5. ve 6. fıkrası ile Planlama ve Zarar Azaltma Daire Başkanlığının görevleri arasına "Sigorta hizmetlerinin geliştirilmesi ve

yaygınlaştırılmasını sağlamak” ve “Hizmet standartlarını ve akreditasyon esaslarını belirlemek ve denetlemek” görevleri girmiştir.

Başkanlığın Görev Dağılım Çizelgesinde bu görevler şu şekilde açıklanmaktadır: “Risk tespiti, yönetimi ve bertaraf edilmesi konusunda akreditasyon kurumları ile ilişkileri kurmak, uluslararası kurumlarla bu alanda işbirliği yapmak; risk profiline göre sigorta sistemleri geliştirmek, uluslararası sigorta şirketleri ile ilişkileri düzenlemek, sigorta hizmetlerinin yaygınlaşmasını sağlamak.” Söz konusu maddenin ülkemizde sigortacılığı geliştireceği açıktır.

Özellikle depremlerde gündeme gelen binalarla ilgili sorunlara köklü ve kalıcı çözüm getirilmek istendiği ancak bu alanda yıllardır faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası güçlü firmaların rekabe-

tini profesyonelce yönetmek gerekmektedir.

Ayrıca Kanunun T.B.M.M ‘deki görüşülmesi esnasında dile getirilen Türkiye Mimarlar ve Mühendisler Odaları Birliğini de işin içine katmak gerekmektedir.

Sonuç

Sivil Savunma Genel Müdürlüğünün kendisini personel, araç, gereç, bina ve mevzuat, gönüllüler ve uluslararası örgütlerle ilişkiler alanlarında nasıl geliştirdiği açıkça görülmektedir. Ancak benzer hizmetleri gören üç genel müdürlüğün aynı çatı altında toplanma ihtiyacı ve zorunluluğu devam etmiştir.

Bu zorunluluk, 9. Kalkınma Planı, orta vadeli program ve 60. Hükümet Programında ve Başbakanlık raporunda yer almış ve neticede 5902 sayılı Kanun’un

TBMM’de kabul edilmesi ile de süreç tamamlanmıştır. Böylece yıllardır dile getirilen üç genel müdürlükçe yürütülen hizmetlerin tek çatı altında toplanması gereği yerine getirilmiştir.

Öte yandan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının kurulması ile yepyeni bir dönem başlamıştır. Bu dönem doğal olarak çeşitli sıkıntıları beraberinde getirmiştir. Bunlardan bir kısmına yukarıda değinilmiş olup hızla aşılmaya ve çözülmeye başlanmıştır. Bütçe, personel, mevzuat alanındaki sorunlar hızla aşılmaktadır.

Bahsedilen sorunların hızla aşılması ve üniversitelerin, iş dünyasının afet alanında bilim ve iş üretmeye çekilmesi için en kısa zamanda çalıştayın (ortak akıl platformu) toplanması faydalı olacaktır.

TÜBİTAK organizatörlüğünde yapılabilecek söz konusu çalışmaya Mimar Mühendis Odaları gibi Meslek Örgütleri, demekler, İTÜ ve ODTÜ başta olmak üzere Üniversiteler, Sanayi Odaları, Büyükşehir Belediyelerinin İtfaiye Kuruluşları, Arama-Kurtarma Birlik Müdürleri ve diğer afetle ilgili bilgisine başvurulabilecek Vali, Belediye başkanı gibi kişi ve Kızılay gibi kuruluşlar çağrılabilir. TÜBİTAK GEBZE TUSİDE kampüsü bu tip organizasyonlar için mekan ve organizasyon tecrübesi olarak uygundur.

Yapılacak böyle bir çalıştayda öncelikle “sivil korunma”, “risk yönetimi” “acil durum” “acil durum yönetimi”, “hazırlık”, “müdahale”, “iyileştirme”, “planlama”, “senaryo”, “tatbikat”, “arama-kurtarma”, “afet yönetimi” gibi zaman içerisinde gelişen kavramlar tartışılarak içi doldurulur hem de konunun sigortacılar, akademisyenler, arama-kurtarma aletlerini üreten sanayicilerin fikirleri ortak potada eritilerek çok önemli ve faydalı projeler çıkacağı tartışmasıdır.

KAYNAKÇA

T.C. İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Sivil Savunma ile ilgili Kanun Tüzük ve Yönetmelikler, 1. ve 2. Kitap, 1994, Ankara, / İçişleri Bakanlığı Stratejik Planı, http://isay.icisleri.gov.tr/ortak_icerik/www.icisleri/stratejikplan2010_2014.pdf (04.04.2010) / Türkiye Cumhuriyeti 60. Hükümet Programı, <http://www.basbakanlik.gov.tr/docs/hukumetprg.doc>, (22.04.2010) / 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun, <http://www.mevzuat.adalet.gov.tr>, (14.03.2010) / Devlet Planlama Teşkilatı, 9. Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program http://www.sgb.saglik.gov.tr/content/files/stratejik_plan/ust_politika_belgeleri/kp2007-2013.pdf, (22.04.2010) / Dünya Bankası <http://www.banquemondiale.org/>, (04.04.2010) / Başbakanlık Teftiş Kurulu, Acil Durum Afet Yönetimi İnceleme Raporu, Tahran, R.Bülent, Selahaddin Ergönenç, Ankara 2008.